

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK: $\frac{1}{1}$ évre 20 kor.,
 $\frac{1}{2}$ évre 10 k., $\frac{1}{4}$ évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felélős szerkesztő: **Dr. Weisz Ignác.**
Szerkesztő: **Győri Imre.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon: 177.

Három esztendő.

Brassó, július 26.

(Lg.) Ez a három esztendő a munkának, a nehéz és komoly munkának három esztendeje. Amikor végigszalasztja az ember a szemét az eredményeken, szinte belékaprázik a tekintete, alig tudja átfogni annak a sok energiának a massáját, amely ebben a három esztendei munkában halmozódott fel. Kossuth Ferenc miniszteriumának három esztendei munkásságáról van szó, melyről háromszázhetven oktáv oldalon számol be az a jelentés, amelyet most adott ki a kereskedelmi miniszterium. Még ez a hatalmas mű is csak dióhéjban vázolja a három esztendei tevékenységet, pedig ez a könyv jól rendszerezett sorra veszi az elvégzett anyagnak minden részét, egészszerűen tömöríti a részeket és mint végeredményt úgy tartja oda az ember elé: ezt végeztük, ezt dolgoztuk, Magyarország kereskedelméért és iparáért ezt tettük három esztendőn keresztül. A kormány, mielőtt elhagyná helyét, azt a terrénumot, amelyen három évig dolgozott a nemzetért, megmutatja az országnak, azt is, hogy mit dolgozott,

azt is hogy miképpen dolgozott. Így határozta el akkor, mikor beadta lemondását és ennek a generális jelentésnek, amely mindenképpen nagyon érdekes, talán legérdekesebb és legtanulságosabb része ez a kötet, melyben Kossuth munkája van leszögezve.

Nálunk Magyarországon, ahol a gazdasági kérdések a politikában csak a legújabb időkben foglaltak észrevehetően helyet és ahol még a gazdasági politika is inkább politika, mint gazdaság: különösen tanulságos a kereskedelmi miniszteriumnak ez a könyve. Meglátja belőle az ország, hogy melyik az az út, amelyen a kereskedelemnek és az iparnak az önállósulása megkezdődhetik és hogy milyennek kell lennie annak a munkának, amely a gyakorlatba viszi át a gazdasági politika elveit.

Ezeknek az elveknek pedig az alapja az, hogy önállósítani kell Magyarországot gazdasági tekintetben is. Önállósítani kell pedig az országot Ausztriával szemben az ipari termelés és a kereskedelmi viszonyok tekintetében. Amit Kossuth Ferenc ezen a téren 3 esztendő alatt tett, az annyira öntudatos, annyira nagyszabású, hogy a leg-

szkeptikusabb fejnek is meg kell halolnia előtte. Annak dacára, hogy a jelenlegi kormányt megelőző miniszterium külföldi kereskedelmi szerződések önkényes életbeléptetésével megkötötte a nemzet kezét, Kossuth Ferenc megcsinálta mégis a külön magyar vámtarifát, amely a magyar nemzet gazdasági önállóságát formailag kifejezésre juttatja. Teljes mértékben kifejezésre juttatja Magyarország önállóságát a kiegyezésben is, amely az eddigi kereskedelmi és vámszövetség helyett nemzetközi szerződés formájában rendezi a gazdasági kérdéseket.

Ezen politikai sikerek mellett az ország gazdasági fejlődése terén is páratlan eredményeket tudott elérni. Különösen az iparfejlesztésre fordított nagy gondot s mondhatni, hogy ezen a téren még élesebben szembevetendő Kossuth Ferenc munkája. Figyelmes gondoskodása mindenre kiterjedt és ennek köszönhető, hogy azok az iparágak, amelyek ezelőtt elhanyagoltan tengődtek, életképesek lettek és virágzásnak indultak. Voltak bizonyos iparágaink, amelyek azért nem fejlődtek eléggé, mert nem voltak megfelelően képzett ipari munkásaink. Az ipar-

A mexicói lovag.

A clevelandi „Szabadság” legutóbb hozzánk érkezett száma, mint komoly riport-cikket közli e cím alatt az alant foglaltakat:

Mexico City, jul. 6. A legendák kora elevenedett meg a múlt hónap egyik napján Eresnillo városkában. A középkor ragyogása és káprázatos fénye ömlött el azon eljegyzésen mely Frederick Salvadore kastélyában ment végbe s melyre Mexicó távol eső vidékeiről is jöttek a spanyol származású grandok és hidalgók. A selyemnadrágos, tollas kalapu nemesek a középkori lovagok hódolatával vették körül az esküvőn megjelent spanyol hölgyeket és a zenekar lágyan hullámzó dalaiba a szép asszonyok és leányok kacagása vegyült.

Az asztalfőn a vőlegény ült, Alfonso Morelos, nehéz páncélruhában s csak sisakjának ernyője volt felhuzva. Mellette menyasszonya, a szépséges Amália foglalt helyet, kinek szépségét annyiszor megénekelték Eresnillo poétái. A hangulat emelkedett volt s a

zenekar tüzes, romantikus spanyol dalokat játszott. Midőn legforróbb volt a hangulat, a zenekar lágy, tompított akkordjai közül felhangzottak a hárfá hangjai. Egy görög lepelbe burkolt leány hajolt a hárfára s bűvös, csodásan szép hangok áradtak ki abból. Mellette egy fiatal férfi állt a spanyol lantosok nemzeti viseletében s messze csengő, erőteljes hangon énekelt egy románcot.

A teremben mélységes csend volt s minden szem a hárfát pengető leányra és a dalosra tapadt. A románc a középkor egyik nagy hősről szólt, a ki véres babérokat szerzett az arabok elleni háborúban s a kit elfogott a kalandozási vágy és a XVI-ik század közepén Mexicóba jött. Barangolásai közben arra a helyre ért, ahol a mostani Eresnillo város emelkedik. Akkor még csak barlangok állottak a város végén elterülő folyó mentén, amelyben indiánok laktak. A lovag zavartalanul sétált a folyó partján, midőn egy indián leány alakja tűnt fel. Mintha a mesék csillogó álma elevenedett volna meg

előtte, mely a szépséges tündérleányról mond történetet. A vakmerő, rejtenthetetlen lovag rabul esett a szépséges indián leány szeméinek. Áhitattal nézett reá s térdén állva kérte, hogy legyen az övé, ő meghoz érte minden áldozatot.

A leány egy barlanghoz vezette a lovagot s elmondotta, hogy aki ebbe a barlangba lép, az ötven évig fog aludni. Ha tehát olyan mélységes a fehér férfi szerelme, hozzon érte áldozatot s ő a barlang bejáratánál fog rá várakozni ötven év múlva. A lovag habozás nélkül belépett a barlangba s a nélkül, hogy kezét érintette volna a szép indián leánynak, lefeküdt a barlang kőpadjára. Midőn ötven év múlva felébredt, egy őszhaju, szelid mosolygású öreg asszony várakozott a barlang bejáratánál, aki boldogan borult az erőteljes, öreg dalia keblére. A barlangot még ma is mutogatják.

A hárfá elhalt, a dálnak vége szakadt és a spanyol nők szemében könnyek csillogtak. Ekkor felemelkedett a vőlegény és

Blössz Testvérek
Brassó, Kolostor-utca 12,

1874

női- és férfidivat, fehérnemű, asztalnemű, bélés- és rövidáru stb.
raktára folyó évi augusztus hó 2-ára megnyílik.

Jó minőségű és izléses áruink, továbbá pontos kiszolgálásunkról
biztosítjuk a n. é. közönséget és tisztelettel kérjük, hogy erről
próbabevásárlás útján meggyőződést szerezni kegyeskedjék.

oktatás terén tett reformjaival és bölcs intézkedésével ezen a bajon is segített.

De gondot fordított az ipari munkások jólétének tokozására is. A munkásbiztosítás intézménye, amely Kossuth Ferencz nevéhez fűződik europaszerte ritkítja párját. A vasuti mizériák megszűntek, ama hatalmas beberuházások által, melyek segítségével Kossuth Ferenc évtizedekre biztosította a fokozódó forgalom gyors és pontos lebonyolítását. Szóval az ipar és a kereskedelem valamenyi ágában akkora munkát végzett Kossuth Ferenc, amelynek eredménye hosszú idők fejlődésre ki fog hatni.

Az a könyv, amelyet a miniszter az ő három évi munkásságáról kiadott tanulmánykönyve lehet az államférfiaknak mindig. Megtanulhatják belőle, hogyan kell gazdasági politikát csinálni. És hogyan lehet gazdaságpolitikai elveket munkával megvalósítani.

Városi cselédszerző intézetet.

A cselédmizériákhoz.

Brassó, július 26.

Nemcsak Budapesten, de a vidéki városokban is ijesztő mérvet ölt a cselédhiány úgy, hogy maguk a városi hatóságok veszik most már a cselédközvetítés ügyét a kezükbe, amit a magán közvetítők meglehetősen elrontottak.

A fővárosban a „Mártha-egyesület” fejt ki elismerésreméltó munkát e téren. Kassán már hatósági uton kívánják a cselédközvetítést ellátni s az erre vonatkozó szabályrendeletet el is készítették. Szatmárné-

metiből értesítenek bennünket, hogy ott már a legközelebbi napokban a „Városi cselédszerző intézet” megkezdte működését. Az új intézménnyel, melynek szabályrendeletét a belügyminiszter is jóváhagyta, Szatmárnémeti város uttörő lesz ezen a téren s mint az előjelekből látszik, a vállalkozást nemcsak szép anyagi, de különösen fényes erkölcsi siker fogja koronázni. Magyarországnak ugyyszólván alig van városa, ahol a cselédmizéria állandó ne volna.

A cselédkérdést mindentűlt huszadrangu kérdésnek tekintik és Tankóczy Gyula szatmárnémeti rendőrfőkapitány az első, aki erős kézzel nyúlt ehhez a kérdéshez s hosszas fáradozással, tanulmányokkal, nagy körültekintéssel megteremtette az első hatósági cselédszerző intézetet Magyarországon. Az intézmény célja a cselédszégődöttség felmerült bajok orvoslása és elhárítása, a cselédeknek pedig a beszégődés körül segélynyújtás.

Célja továbbá a városi cselédszerző intézetnek a cselédszerzésben a jelentkezők bősége, vagy hiánya között az egyensúly fenntartása és e célból a számfeletti cselédeknek az ország más részén való elhelyezése és az esetleges cselédhiányoknak az ország más vidékeiről cselédek behozásával való megszüntetése. A szatmárnémeti városi cselédszerző intézet tiszta jövedelmének fele a város közpénztárát fogja illetni, a másik fele pedig — a szabályrendelet szerint — egy alapítvány létesítésére fog szolgálni, melynek kamatjévédelme a hosszabb ideig ugyanazon munkaadóknál, vagy azok egyenes lezármazottjainál szolgáló cselédek megjutalmazására, továbbá az önhibájukon kívül nyomorba jutott cselédek segélyezésére és férjhezmenő tisztességes cselédleányok kiházasítására fog fordítani. Ha pedig ezen alap vagyona az üzleti tiszta nyereség felének hozzácsatolása után megfelelő összegre szaporodik, abból egy cselédmenhely létesítendő, melyben az ideiglenesen hely nélkül

ville hegyeit. Ott akadtak rá az egyik sziklacsucson, amint a nap piros korongjába belebámult. Visszavitték a Salvadore kastélyába, ahol még mindig együtt ült a lakodalmi társaság. A szép Amália a nyakába borult és biztosította örök szerelméről. Morelos mereven ránézett, majd eltaszította magát. A hangoz jókedv zajában az elrémülés moraja vegyült. A grandok és a hidalgók elszéledtek s elhagyták a szomorú esküvő színterét.

Morelos súlyos beteg lett s csak hat hét múlva kezdett lábadozni. Amália szeretettel ápolta betegsége alatt és ezerszer megbánta, hogy megengedte a végzetes tréfát. Morelos felgyógyult betegségből, de arca komor maradt s még mindig azt hitte, hogy valóban aludt 50 éven keresztül. A minap azután udvarára vetődött az a dalnok, ki eljegyzésén énekelt. És elmondta, hogyan ült fel egy középkori legendának egy lovag, aki mélységesen szerette menyasszonyát. Hogyan aludt a barlangban egy éjszakán keresztül s hogyan hitették el vele, hogy ötven évig aludt. Morelos kimeresztett szemekkel hallgatta a történetet, arcán az örömdiadalmas fellángolása ragyogott és oda omlott menyasszonya karjai közé. Ugy állottak egymást átkarolva. A sötét emlék mely rettenetes teherrel feküdt lelkén, a dal hatása alatt eltűnt s oly boldog volt, mint az eljegyzésen. Az érdekes történetet átélte Morelos, néhány nap múlva fogja megtartani esküvőjét a szép Amáliával.

lévő cselédleányok munkát és annak értéke fejében szállást, ellátást és emellett szellemi és erkölcsi életükre emelően ható szórakozást fognak találni.

Ezek lesznek a főcéljai az első magyar hatósági cselédszerző intézetnek. Ezen az uton az évtizedeken keresztül elhanyagolt cselédkérdés ügye óriási léptekkel halad előre. Azok a mélyenjáró normális és szociális okok, amelyek a cselédkérdés mai tűrhetetlen és szomorú állapotát országsszerte megteremtették, a közel jövőben radikális változáson fognak keresztülmenni. Az üdvös intézmény létesítése erős viszhangot keltett az ország majdnem minden városában, s napról-napra tömegesen megkeresések érkeznek Tankóczyhoz a hatósági cselédszerző intézet felállítására ügyében való felvilágosításokért és tanácsokért.

Rablóvilág Fogarasban.

Ostromállapot egy faluban.

Meggyilkolt és kirabolt házaspár.

Brassó, július 26.

Egész Fogarasmegye lakosságát állandó rettegésben tartja egy rablógyilkosokból álló bűnszövetkezet. A rablóbanda a havasokban tartózkodik és egymásután rabolja ki a falvak tehetősebb embereit. A múlt hét keddről szerdára hajló éjszakáján Felső-Árpás községbe szállottak le a havasok rettegott rablói és Klein Dávid szatócs-üzletébe hatoltak.

A rablók egyetlen hatalmas csapással földre terítették az asszonyt, majd pedig Kleint végezték ki harminckét késdőféléssel. Eközben a falu fölriadt lakosai körülzárták a házat. A rablók száznál több puska- és revolverlövéllyel szétriasztották a népet és elmenekültek. A környék egész csendőrsége üldözi a rablókat, akiknek megközelíthetetlen fészük van a havasokban. A rablóbanda vezére állítólag egy katonaszökevény.

A vakmerő rablógyilkosságról a következő tudósítás számol:

Párját ritkító vakmerőséggel, ugyyszólván az egész falu szemeláttára kinyitotta és rabolta ki a fogarasi havasokban tanyázó, szervezett rablóbanda f. hó 20. este 8 órakor Klein Dávid felsőárpási kereskedőt. A rablók álarc nélkül, romániai ruházatban Balkán katonai fegyverekkel rohanták meg a szerencsétlen házaspárt. A boltban jelen volt román emberek kilökdösték és pár pillanat alatt Kleinnét és Kleint bunkósbotokkal leütve rabolni kezdték. Kint az utcán három rabló állt őrt, szünet nélkül lövöldözve és így kiabáltak:

— Mindenki menjen haza, akinek kedves az élete, veletek nincs bajunk, a zsidóval számolunk most.

Nyolc órától 10 óráig tartott a háborúnak is beillő ostromállapot. Több mint 200 lövést tettek, de csak a levegőbe, a lakosság elrémítése és távoltartása miatt. Kleinné mit sem sejtő tejhordó asszonyának karját lötték át, inkább véletlenül, míg a vadászfegyverrel Kleinné segítségére futó Smedu György tanítót három tűz közé vették a kiállított örök és 21 lövést lehet a bátor tanító háza falában megolvasni, de szerencsére egy sem érte őt. A szomszéd kijött a kapuba és így szólt:

— Uram, drága marháim vannak a

kijelentette, hogy ő elmegy abba a barlangba, hogy mindenki meggyőződjék szerelmének magasztosságáról és mélységéről. A kijelentésre általános hahota támadt, Morelos azonban szilárdul megmaradt elhatározása mellett. Akkor felemelkedett az egész társaság és a dalnok vezérlete alatt az Eresnillo folyó partjára mentek, hol csakugyan megtalálták a barlangot és a kőpadot. Morelos a barlang bejáratánál bucsut intett a társaságnak és egy hős méltóságával belépett és leheveredett a kőpadra.

Mindenki meg volt róla győződve, hogy a középkori hős ötven éves álmáról szóló történet csak a spanyol nép dus fantáziájában született meg s meg akarták tréfálni a hősi elhatározású vőlegényt. A falakra fehér port hintettek, mely az enyészetet volt hivatva jelezni, a barlang bejáratához pedig magasan dudvát ültettek. Másnap alig kelt fel a nap, Morelos egyik barátja fehér szakállal és bajusszal, meggörnyedt háttal be ment a barlangba s ott volt addig, míg a vőlegény felébredt. A találkozás valóban drámai volt és Morelos megdöbbenve ismerte meg az öreg emberben egy régi barátját. Az öreg azután kézen fogta a vőlegényt és a Salvadore család sirboltjába vezette, melynek legujabb sarkán az a felírás állott, hogy Salvadore Amália, 1942-ben meghalt a vőlegénye utáni bánatában.

Morelos oda rogyott a sarkához és so-
kaig imádkozott. Majd felugrott, arcára örül-
tek mosolya ült s hangoz kacagásba tört
ki. Azután futni kezdett s bebarangolta Eres-

csűrbe, meggyulad a szalmatető a sok lövéstől.

— Ne félj, fektüdj le jó ember, ha meggyulad, megkapod az árát, nem veled van bajunk.

És a lövöldözés tovább folyt. Odabent ezalatt a szerencsétlen házaspár vére festette pirosra a padlót.

Kleinnak három oldalbordája összetörve. két combján két mély késszurás, fején 8—10 cm. hosszú repedés, egész teste kés-vágásokkal és ütéstől eredő rettenetes sebekkel van tele. Kleinné feje betörve, ajka felhasítva, teste rémesen kék, mintha harapógóval tépték volna. Holott a szerencsétlenek mindentüket odaadták, csupán kegyetlenségből kinozták tehát őket.

Elvittek 1810 korona készpénzt, 5000 koronás takarékkönyvet, széttéptek egy részvényt. Elvittek egy arany órát láncsal, egy karkötőt, egy pár fülbevalót, 4 arany gyűrűt, az egész dohányszeretet, turót, pálinkát, férfi kalapokat, bocskorokat, 15 darab nagy selyemkendőt, zsebkendőket és két fegyvert. A falu népe tehetetlenül állt; közel sem mertek menni, mert a vasvilla silány fegyver az ismétlődő puskával szemben és az egész faluban két fegyver van, egyiknek a tulajdonosa azonban háromszoros kereszt-tűzből alig menekült meg.

A nép és a hatóság szinte tehetetlenül áll a jól szervezett rablóbandával szemben, amely a havas kősziklái között, szédítő mélység felett egyetlen, tenyérnyi keskenységű ösvényen, egyenként lépegetve egymásután, közelíthető csak meg. Ilyen körülmények között a biztos helyen elrejtőzött rablócsapat egész századot lepuskázhat a keskeny ösvényről. Így a havasi juhásztorok és a falusi nép inkább szolgálatukra áll, minthogy ellenük merne szegülni, vagy pláne elárulni őket, mert kegyetlenek és bosszuállók, ha valakit elenségüknek tartanak, de jók a szegény néphez, ha segítségükre állanak. Nem is volt még rá eset, hogy közeli falusi embert vagy pláne turistát megtámadtak volna. Csakis a gazdag görög és zsidó kereskedők ellen támadnak fel, és akit egyszer célba vettek, — pusztulnia kell a vidékről.

A csendőrök a két órai lövöldözés után 5 perccel megjelentek a helyszínén, a mikor a rablók már felpakolva a havas felé eltűntek. A nyomozás folyik. Kleinnékat szerette a nép, általános a részvét irántuk.

Füldöző Nymfák a Czementgyár mellett.

Az illetékes hatóság figyelmébe.

(Saját tudósítónktól)

Brassó, július 26.

A napokban megbotránkozással adtunk hírt azokról a jó izlést megcsufoló, utálatos jelenetekről, amelyeknek Brassóból Gredeál felé utazva a vonat ablakaiból szemtanúi voltunk.

Megirtuk, hogy Alsó-Tömös határában, a patak egy-két kilométer távolságban hemzsegett a meztelen fürdőző gyerekektől.

Ez a tény, tekintettel a kánikulai időszakra megbocsájtható dolog, ha tudniillik gyermekekről van szó.

Sőt — őszintén szólván — helyileg — közel csaknem bájosnak nevezhető az a kép, amelyet a patakban lubickoló gyermekek nyújtanak.

Az azonban már arcpirító látvány, amikor öles falusi kamaszok Ádám apánk függőfalevelével sem fedve magukat, kihívó, szemérmetlen, aljas módon csoportosan fordulnak az utasoktól hemzsező vonat felé és minden gesztus és mimikai képességük igénybe vételével, utálatos vigyorgással mutatnak függő meztelenségükből a vonat ablakaiból a táj szépségeiben elmerülő férfi és hölgy közönségnek.

Hogy az idegen utasok milyen következtetéseket vonnak le az ilyen jelenetekből a magyar nép kulturájáról és közérkölcseiről azt nem nehéz kitalálni.

Azóta, értesüléseink szerint, a főkapitány személyes tapasztalatokat is szerzett magának ezirányban és tudjuk, hogy ő meg is fogja találni az orvoslás kellő módját.

Amit azonban tegnap láttunk a város közvetlen határában, a közúti vasút utteste mentén, az már sokszorta jobban kergette arcunkba a vért és láttára elfogott bennünket az undornak az a neme, amely csak a legvérlázítóbb jeleneteknél fogja el az embert.

Rövidesen végzünk a dologgal, mert jóízűlünk így parancsolja.

A cementgyár mellett egy patak folyik, közvetlen a tramway utteste mellett. Ebben a patakban tegnap délután 2 helyen is, csoportosan fürödtek teljesen meztelen nők. Mikor az utasoktól hemzsező tramwayok elrohantak a patak mellett, a kitűnő nők ott álltak a vízben, amely a legrövidebb lábú Nymfának is csak a térdéig ért és egészen kedélyesen mosolyogtak a tramway utasaira.

Ez így volt. Undorító volt és hihetetlen.

Az illetékes hatóságot felkérjük, hogy energikusan vesse közbe magát ezeknek, a magyar kulturát, jóízűl és erkölcsöt megcsufoló jeleneteknek a megállítására céljából.

Persze — ötven száz rendőrral még a közérkölcsekre is felvigyázni, egy kicsit nehéz dolog.

A rendeletek pedig akármilyen szigorúak is, csak irott malasztok. De azért lesz módja az ilyen jelenetek megállításának. Majd kitalálják azok a módját, akik gyenge rendőri intézményünk reformálását már esztendő óta egyre meggátolják.

HIREK.

Brassó, 1909. július 26.

— **Szterényi beszámolója.** Megirtuk, hogy Szterényi József v. b. t. t. államtitkár folyó hó 29-én reggel 7 óra 28 perckor a Sinaia felől érkező gyorsvonattal Brassóba jön, hogy választói előtt megtartsa már

két ízben — mindenkor a politikai viszonyok kényszerítő hatása alatt — elhalasztott beszámoló beszédét. A brassói szövetkezett ellenzék végrehajtó bizottsága a magyar választó polgárokat csütörtök délután 4 órára hívja össze a Vigadóba, ahol az államtitkár magyar választói előtt beszámolóját megfogja tartani. Az államtitkárt az állomáson a város nevében Hiemesch Ferencz polgármester, a brassói szövetkezett ellenzék megbízásából pedig Zakariás János dr. orsz. képviselő fogadják. Szterényi ugyancsak csütörtökön este 7 órakor az Iparegylet nagytermében beszámol a száz választó polgárok előtt is.

— **A román trónörökös átutazása Brassón.** A román trónörökös ma délután automobilleon Brassóba érkezett és a rendes délután gyorsvonattal tovább utazott Budapest, illetőleg Bécs és Berlin felé, hogy visszaadja a két szövetséges állam trónörökösének látogatásai a román udvarnál.

— **Kirendelés.** A vallás és közoktatási miniszter dr. Kupcsay Felicián volt brassóvármegyei közigazgatási gyakornokot, miniszteri fogalmazót a budapesti szerzőjogi szakértő bizottsághoz jegyzővé nevezte ki.

— **Uj magyar honos.** Reisz György brassói lakosnak a belügyminiszter a magyar honosságot engedélyezte.

— **Gondnokság.** A brassói kir. törvényszék Gutl János 49 éves, ág. ev. vallásu, brassói illetőségű és botfalvi lakost elmebetegség miatt hivatalból gondnokság alá helyezte.

— **Lóverseny Rozsnyón.** A cs. és kir. Frigyes Lipót porosz herceg nevét viselő 2. számú huszárezred f. évi július hó 31-én, szombaton délután 2 órakor Barczarozsnyó mellett lóversenyt rendez. A versenyhez különvonat közlekedik. — Elindulás a főállomásra 12 óra 7 perckor, a bertalani állomásra 12 óra 28 perckor. Indulás a versenytérre a verseny befejezése után vissza Brassóba.

— **Lépfene Brassóban.** A rendőrkapitányságnak az alispáni hivatalhoz intézett jelentése szerint Brassóban szörványosan fellépett a lépfene ragályos állatbetegség.

— **A földmivelők háziipari tanfolyama.** A földmivelésügyi miniszter már most intézkedik, hogy a gazdasági munka befejezése után az egész országban széles területen ismét meginduljanak a népies gazdasági előadások, gazdasági tanítások és háziipari kurzusok, azért közrendészetileg a törvényhatóságoknál, valamint a gazdasági egyleteknél úgy intézkedett, hogy még ebben a hónapban mindazok a gazdasági körök, érdekeltségek, egyletek, szövetkezetek és előjáróságok, melyek a nagy kérdés véghezvitelében rendezendő munkára vállalkoznak, mutassák be részletes munkaprogramjukat, jelöljék meg a munkaanyag területét, mutassák be a kurzusok költségvetéseit is, hogy idővesztés nélkül, még ősszel az egyes kurzusok kezdetüket vegyék.

Fabricius Károly fiainak utódai — Brassó, Buzasor 8.

TELLMAN-N és SPEIL

Sofaszőnyeg.

— Jute és plüs, futószőnyeg.

Ágygarnitúrák.

— Gyapjutarakók.

Csipke- és szövetszőnyeg.

Valódi linoleum 67—200 cm. széles.

Figyelmessé szolgálás!

Ezen cikkek külön osztálya az I. emeleten.

Olcsó árak!

Iskola Alapítvány — Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár — Fundația pt. Școala — BCU Cluj

— **A füst és por ellen küzdő liga szervezkedése a vidéken.** Mintegy két évvel ezelőtt nagyszabású mozgalom indult meg egy „Füst és por ellen küzdő Liga” létesítése iránt, amelynek működése azonban csak a székesfőváros területére volt tervezve. A napokban megírtuk, hogy több vidéki város lakossága köréből számos felszólítás érkezett az előkészítő bizottsághoz aziránt, hogy a „Füst és por ellen küzdő Ligát” országos jelleggel szervezzék. Az előkészítő bizottság ezen indokolt felszólítások folytán, amint most értesítenek — hajlandóságot mutat a Liga országos jellegű szervezésére és az idei őszre tervezett alakuló közgyűlésére az összes vidéki városokat is meg fogja hívni.

— **Tűz.** Ma este 10 óra tájban a Hosszu-utcában levő Herter-féle gyapjúkötőde udvarán egy fáskamra elégett.

— **A városi zenekar a sétatéren.** A városi zenekar kedden délután fél 6 órakor a felsővársétányon hangversenyez.

— **Bükk-tűzifaeladás!** A vledényi község házában f. évi augusztus hó 14-én d. u. 3 órakor szóbeli árverés útján el fog adatni: 612 ürméter I. oszt. bükk-tűzifa, kiáltási ár 3 k. ürméterenkint. Bánatpénz: 200 k. 189 ürméter II. oszt. bükk-tűzifa, kiáltási ár: 2 k. ürméterenkint. Bánatpénz: 30 k. Írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdéseig fogadtnak el. A közelebbi feltételek a krizbai erdőgondnokságnál Brassóban megtekinthetők.

— A gasztronómia is tudomány, azér sokan nem tudják, hogy a különféle ételekhez milyen borok szolgálandók föl. A borok helyes megválasztásánál dokumentálhatja a vendéglátó az ő figyelmességét. A jelenlévő hölgyek kedvéért már a sültetekhez is, főlshozgálható a pezsgő, nevezetesen az „ANDRÉ-NYI SEC” amely nem émelygős, hanem kellemes, mert szigorú felügyelet alatt válogatott szőlőfűrtökből nyert borból állítatik elő.

Színház.

Brassói Színház.

Kedden, július hó 27-én:

Ripp van Winkle.

Operette 3 felvonásban.

Pénztárnyitás 7 órakor. — Kezdet 8 órakor

Heti műsor:

Szerdán: Az erdész leány.

Csütörtökön: A bányamester.

Pénteken: Otthon.

Szombaton: Ujdonságul először: A jókedvű paraszt.

Vasárnap d. u.: félhelyárral: Az arany-patkó.

„ este: A jókedvű paraszt.

Hétfőn: A jókedvű paraszt.

Kedden: Tatárjárás.

Ripp van Winkle. Planquette Robert örökszép zenéjű operettejében, holnap kedden, a címszerepet Barics Gyula játssza. A hármass női főszerepet, Lisbétet, a kékhegyek tündérét és Alicet Zsigmondy Anna adja. A többi főszerep következőképpen kiosztva: Kathrina — Nagy Aranka, Charlotte — Vágóné, Derrik — Magyarai, Nick — Ujvári, Van der Bil — Bársony,

Adricu — Miskey, Hadnagy — Burányi, Hudson szelleme — Serfőzy. A két gyermekszereplő a kis Gajdzsinszky Irén és Solyom Rózsika lesznek.

Telefon — Távirat.

(Saját tudósítónk jelentése.)

(Budapest, 1909. július 26.)

Óriási tűzvész a fővárosban.

Leégett a Schlick gyár.

A magyarországi gyáripár leghatalmasabb és legvirágzóbb vállalatának egyike eltűnt a földszínéről.

Budapesti tudósítónk jelenti a szenzáció erejével ható hírt, hogy a főváros legnagyobb gyártelepe ma délután, eddig ismeretlen okból kigyuladt és teljesen a lángok martaléka lett.

A borzalmas tűzvészről, amelyhez fogható csak igen kevés akad a tüzek annaleseiben, a következő tudósításunk számol be:

Ma délután fél 3 órakor kigyuladt a külső Váci-úton lévő Schlick-féle vasöntőde és gépgyár, s bár néhány perc múlva a főváros összes tűzoltósága megjelent a helyszínén, az óriási gyártelep fél 4 órakor keresztül kasul lángokban állott.

A tűz, szemtanúk állítása szerint, az igazgatósági épületben támadt, a honnan a lángok átharapódtak az 50 méter hosszú minta anyag raktárba és innen tovább a műhely épületekre.

A tűzoltóság csaknem tehetetlenül nézte a virágzó gyártelep pusztulását, miután a borzalmas hőségtől, amely a hihetetlen mennyiségű vasnak megolvadása által keletkezett, lehetetlen volt az égő gyártelepet még csak meg is közelíteni, annál inkább sikertelen lett volna a legmerészebb oltási kísérlet is.

A tűz hírére nyomban megérkezett a színhelyre teljes apparátussal 6 mentőkocsi is. Kivonult nagy készültséggel egy csapat gyalogos és lovasrendőr, később pedig megérkeztek a katonai készenlétek.

A Váci-úton ezrével szorong a nép, amelyet az óriási tűzvész híre csábított oda.

Egy munkásra, aki az égő gyártelepről menekült, reázuhan egy lángoló fadarab. A szerencsétlen ember életveszélyes sérülésekkel vándorolt ki az utra, ahol a mentők ápolás alá vették. Életben maradásához nincs remény.

Egy tűzoltó, a nagy hőségtől eszméletét veszítve, a lángok közé zuhan. A teste porrá égett.

Este fél 10 órakor a tűz még egyre borzalmas erővel pusztít és még

csak részbeni lokalizálására sincs remény.

A kár megközelítőleg sem állapítható meg, de mindenesetre sok millióra rug.

A trónörököséről.

Bécsből jelentik: a trónörökös elhatározta, hogy ezentul minden évben egy hónapot Budapesten fog tölteni.

A trónörökös legközelebb meglátogatja a bolgár királyt és a monacói fejedelmet.

A látogatások politikai éle Szerbia ellen irányul.

A román trónörökös Szászrégenben.

Szászrégenből jelentik: a román trónörökös és fia tegnap automobilleon ideérkeztek és több órát időztek a városban, amelyet alaposan megsejleltek.

Véres kártpárba.

Karánsebesről jelentik: dr. Bredean ügyvéd családi okok következtében kártpárba vitt Goreon erdőmesterrel.

Goreon életveszélyesen megsebesült.

Kifosztott játékosok.

Amerikai stílusú, vakmerő rablás történt tegnap Budán, a város legforgalmasabb utcájában.

A Fő-úton levő Király-kávéházba tizenegy jól öltözött, urias külsejű férfi, akik detektíveknek adták ki magukat és felszólították a játékosokat, hogy a pénzüket adják át.

A vakmerő szélhámosok azután a megfélemlített játékosok több ezer koronára rágó pénzével elmenekültek.

A rendőrség keresi az áldetektíveket.

Átrepülték a La Manche csatornát.

Londonból jelentik: Lesiote francia léghajós aeroplan-jával ma keresztül repülte a La Manche csatornát és ezzel elnyerte a „Dailly Mail” 25 ezer koronás jutalmát.

KAPHATÓK jutányos árak és feltételek mellett — részletfizetésre is — elsőrangú gyártmányú minden fajta varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbutorok, képek, tükrök, inga és zsebórák arany- és ezüstszálak, divánok, matracok, fali- és futószőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék kész férfi- és fiuruhák, esetleg, mérték után is készítenek. Nagy választék nemzeti zászlókban.

Szóllósy Zs.

Brassó, Kapu-utca 69

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvétetnek.

3 modern lakás,

2 földszinti egy emeleti, egyenkint 3—3 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba stb. Kút-utca 31. sz. a. 1909. évi október hó 1-től kiadó. — Az emeleti lakáshoz egy zárt és egy nyitott erkély van. Értekezni lehet ugyanott. 1875

Egy jó vizsla

vadászat felhagyása miatt eladó. Tudakozódhatni Zikéli L. Felső-villautca 4. (Widmann-féle ház).

1877

Hirdeléseket felvesz a kiadóhivatal.

**Brassói- posztó- divat- és kötött-
szövöttáru gyárak,**

Scherg Vilmos és Társai

ajánlják jóhírnevű gyártmányaikat ugymint mindennemű posztókat, divatszöveteket, egyenruhaszöveteket, vízmentes lodeneket, szőnyeget, utazó plaideket, ágysterítőket, kocsipokrócokat, .i. lópokrócokat stb. stb. .i.

RAKTÁR:

BRASSÓ, Ferenc József tér.

Számos legmagasabb díjakkal kitüntetve.

Magyar
forrás.

Húgyhajtó és Húgysavoldó Magyar
forrás.

SZULTÁN-FORRÁS.

Nagyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, dús Lithion-tartalmú ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Dús Lithion-tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese, húgykö- és hólyagbajok esetében, továbbá a légző és emésztő-szervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kútkezelőség és központi iroda: EPERJES. Igazgatóság: BUDAPEST, IV., Ferencz József-rakpart 22. — Kapható már külföldön is a következő városokban: Brüsszel. Páris, London, Newyork, Ostendé.

Telefon Eperjesen: 74. Telefon Budapesten, Igazgatóság: III—93. Budapesti főraktár IV., Ferenciek-tere 3. — Telefon 5—12.

Főraktár Brassóban: Dressnandt Vilmos bel és külföldi ásványvízkereskedésében. Kolostor-utca 23. — Telefon 318.

SINGER varrógépek
BRASSÓ,
Kapu-utca 23. sz.
Csakis e védjeggyel!

Kellemen Ferenc a „Fehér-templomhoz”
gyógyszertára —
Kolostor-utca 8. szám alatt.

Ajánlja kitűnő saját készítményű biztos hatású:

Vénus oréme	1 tégely	— .80 f
Vénus szappan	1 darab	— .60 f
Vénus poudert	1 doboz	1.20 f
Petrolin hajszesz	1 üveg	2.— f

Nagy választék különlegességekben, ásványvizekben, parfümökben és gummiárakban.

A ki jó villásreggelit és egy jó pohár erdélyi bort vagy frissen csapolt sört akar inni, az jöjjön a tanácsházi pincébe

Kodesch Viktor-hoz
szembe a közuti v. megállóhelyvel.

„A régi Tanácsházban”
Buzasor 4. sz.
alatt levő borkimérésben úgy helybeliek, mint idegenek
kitűnő borokat
kaphnak. (Asztali és palackborok)

JÓ BOROK.

(asztali és palack borok)

A „Fehér kaka”-hoz
címezett borkimérésben állan-
dóan raktáron vannak.
— Kapu-utca 20. sz. a.

Központi Nr. 1. Szálló Brassó.

A város és vidék közönségének találkozó helye. Kényelmes, tiszta szobák. Gyönyörű tánc- és étterem.
Kitűnő konyha. Valódi jó italok.
Pontos kiszolgálás. Omnibusz a vasútállomásnál.
Whynanek József, szállodás.

Első brassói

mű és borolva homoruköszörülő

Nagy raktár
finom acélárakban.

Szolid kiszolgálás! Valesio J. utóda
Kapu-utca 18.

Pásztori Sándor

sodronyszövet-fonat kert-
kerítés és ruganyos acél-
sodrony-ágybetétek gyára
BRASSÓ, Kórház-u. 32.

Tellmann Vilmos és Tsai

posztógyára, BRASSÓ.

Hátulsó-utca 50—56 szám alatt.

Ajánlja saját készítményeit.
mindenféle
posztókban és flanellekben.

Foith György és Társa

kötőgyár, rövid- és szővő-áru üzlet
nagyban és kicsinyben

Kapu-utca 24. sz.

Saját gyártmányú kötött-áru Min-
denféle harisnya és triko-áruk olcsón
és nagy választékban kaphatók.

Eredeti „PFAFF” varrógépek

Wetzel Otto
BRASSÓ.

Weisz-Mihály-u.
30. szám alatt.
csakis e védjeggyel.

Legnagyobb választék kongrészsövetekben.

Hölgyek, akik szép kézimunkát
venni akarnak, győződjenek meg arról,
hogy én csak finom árut tartok.

Törülközőkre, zsebkendőkre, szalvétákra,
asztalneműre monogrammok 5—6 óra alatt
bármily mennyiségben himeztetnek.

Weisz Mihály-u. 4. **BOLESCH FRIGYES**
(Copony-féle ház.)

Mindennemű fehérnemű készítése.

Előnyomtató.

Hímzőfonalak.

Szőlő' szálloda

→ Medgyes. ←

Ajánljuk ujonnan beren-
dezett szállodánkat.

Wéber és Arva.

Az Eszterházy és tanácsház
pincékben kaphatók a legjobb
és legtisztább erdélyi borok.

Friss villásreggeliről mindég
gondoskodva van.

GOLDSTEIN B. mellfüző különlegességek Kolostor-utca 21.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól.

Szám 6005—1909 tkvi.

Hirdetmény.

A m. kir. Igazságügyminister 1909. évi június hó 23-án 14871—909 VIII. I. M. szám alatt elrendelte, hogy a brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatósághoz tartozó, Bácsfalu telekkönyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX. az 1889 évi XXXVIII. és az 1871 évi XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését elrendelik, az 1892. XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás és ezekkel kapcsolatban a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése foganasítottassék.

E célból a helyszíni eljárás a nevezett községben 1909. évi október hó 4-ik napján fog kezdődni. Ennélfogva felhivatnak:

1.) mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldött bizottsága előtt, a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyamán alatt jelenjenek meg, és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

2.) mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. XXIX. t.-c. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. 6. 7. és 9 §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy azon átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött bizottság előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésének engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek, és

4., azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálog jog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, úgy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Brassó, 1909. évi július hó 19-én.

Szóke János, egyesbíró.

BRASSÓI LAPOK**KÖNYVNYOMDÁJA**

készít mindenféle nyomtatványokat a legszebb kivitelben és legjutányosabb árban.

A legszebb képes levelezőlapok, finom és divatos, szébbnél-szebb levélpapírok:

Iskolatáskák, író- és rajzeszközök, valamint mindenféle iskolai cikkek nagy választékban kaphatók

a „BRASSÓI LAPOK” könyvkereskedésében
BRASSÓ

Brassóvármegye alvidéki járás főszolgabírájától.

Szám 2188—1909.

Pályázati hirdetmény.

Brassóvármegye alvidéki járás Szászhermány nagyközségében megüritt községi II-od jegyzői állás betöltése végett ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állással a következő javadalmazás van összekötve:

- 1.) Évi 1600 korona fizetés,
- 2.) Természetbeni lakás, melyet a község 200 korona lakbérrel megváltani magának fenntartja,
- 3.) A magánmunkálatok után járó szabályrendeletileg megállapított díjak.
- 4.) A marhalevél kezelés és törzskönyvvezetés után járó díjak.

Felkéretnek pályázni óhajtók, hogy az 1883 évi I. t.-c. 6. §-a, illetve 1900 évi XX. t.-c. 3. §-a értelmében felszerelt és életkorukat, eddigi alkalmaztásukat és nyelvismereteiket igazoló bizonyítványokkal ellátott pályázati kérvényüket 1909. évi augusztus hó 3-áig annál is inkább alólírotthoz nyújtsák be, mivel később érkező folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni.

Földvár, 1909. évi július hó 17-én.

Wendel Márton,
főszolgabíró, várm. tb. tőjzö.

NAGY JÓZSEF

KÓFARAGÓ MESTER,
SIRKÓ- és BUTORMÁRVÁNY GYÁRA
BRASSÓ, Kút-u. 50.

Telefon szám: 305.

Telefon szám: 305.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy ipartelepemet gyárilag berendezve — a legújabb gépekkel szereltem fel.

Elvállalok mindennemű kőfaragó, épület munkákat a legolcsóbb árak mellett és a legkényesebb igényeket kielégítően szállítok gránit-, syenit-, labrador-, márvány-, mész- és homokkőből készített

== s i r e m l é k e k e t. ==

Rajz- és méret szerinti megrendeléseket butormárványra azonnal foganasítok.

Ügynök mellőzésével kérem egész bizalommal hozzám fordulni, hogy ezáltal is pár % megtakarítás éressék el.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

NAGY JÓZSEF
kőfaragó mester.

GRAMOFONOK

- - MIG A KÉSZLET TART - -
MINDEN ELFOGADHATÓ ÁRBAN

KIÁRUSITTATNAK,

A RAKTÁRON LEVŐ ÖSSZES NAGY

LEMEZEK

DARABONKÉNT 3 KORONÁÉRT
- - - - - ELADATNAK A - - - - -

BRASSÓI LAPOK KÖNYVKERES-
- KÉDÉSÉBEN -

- - BRASSÓ, KAPU-UTCA 64. - -

